

Aus der Schulchronik. Der Lehrkörper (nadaučitelj, 3 učitelji, 2 učiteljici in 2 kateheta). Zahl der Schulkinder (250 dečkov, 215 deklic, vkup 465). Knabenschule. Mädchenschule (imenik učencev in učenk).

Šolstvo na Kranjskem.

Po poročilu c. kr. deželnega šolskega sveta o šolstvu na Kranjskem v šolskem letu 1886/87. je bilo na Kranjskem javnih ljudskih šol 282, in sicer: 241 slovenskih, 24 nemških in 17 slovensko-nemških, mej temi je bilo 177 enorazrednih, 59 dvorazrednih, 18 trirazrednih, 24 čveterorazrednih in 4 peterorazredne. Poučevalo se je na 62 šolah polnodnevno, na 198 šolah poludnevno in na 22 šolah nekaj polnodnevno, nekaj poludnevno. Deških šol je bilo 13, dekliških 11 in 258 namešanih. Zraven teh rednih šol je bilo 32 šol za silo. Vse šole so imele 502 razreda. Nove šole so se ustanovile na Karolinini zemlji v Ljubljani, v Hrušici, v Pirničah, v Tomišlji, v Šent-Mihaelu pri Žužemberku, v Trzinu in v Dobličah. Novi razredi so se ustanovili na drugi mestni deški ljudski šoli v Ljubljani, v Šiški, na Rakeku in v Črnem Vrhu. Mej šolskimi poslopji jih je 88 v prav dobrem, 101 v dobrem, 51 v zadostnem in 43 v slabem stanu. Mej zasebnimi ljudskimi šolami je bilo 9 nemških, 4 slovenske in 3 nemško-slovenske. Izmej 63.314 za šolo godnih otrok od 6. do 12., oziroma do 14. leta jih je hodilo v javne šole, v zasebne šole in v šole za silo pa jih je hodilo 49.289, v strokovne in druge šole jih je hodilo 5.007, vkup tedaj 54.296 učencev. Brez šolskega pouka je bilo 9018 otrok ali 14% od vseh za šolo godnih otrok. Mej temi pa jih je bilo 780 za šolski pouk negodnih in 3.241 je bilo začasno oproščenih, dalje jih je v ponavljalno šolo hodilo čez 500, tako, da je bilo brez šolskega pouka 4.500 ali 7% otrok. Da je še toliko otrok brez šolskega pouka, je vzrok ta, ker so nekateri šolski okraji zelo obširni in ker je mnogo hiš in vasi od šole oddaljenih. Potem so na enorazrednih ljudskih šolah šolske sobe premajhne ter je v nekaterih krajih, posebno v gorakih krajih, premalo šol.

D o p i s i.

Iz Prage. Česki učitelji so osnovali osrednje učiteljsko društvo, h kateremu so že pristopila vsa česka okrajna učiteljska društva. Toda društvo hoče svoj delokrog razširiti tudi na druge avstrijske Slovence z namenom, izdajati originalno knjižico za mladino z izvirno vsebino in izvirnimi slikami (lesorezi), — torej popolnoma neodvisno od tuje spekulacije. Izvod se izda ali v českem, poljskem, hrvaškem ali slovenskem jeziku, ako je zagotovljeno vsaj 300 odtisov. Lesorezi pa se bodo hranili, da se lahko tudi izdajo cenó prevodi v sorodnih jezikih.

Tovariši! namera je gotovo plemenita in važna, — torej resnega preudarka vredna. Slovenska učiteljska društva naj se o tem pri zborovanjih posvetujejo, sklepe pa znanemu Slovenceľjubu g. Jan Legó - tu v Prago (česki museum) naznanijo. S tem pospeševali bomo ne le kulturo in vzajemnost med avstrijskimi Slovani, ampak tudi avstrijski slovanski učitelji v ožjo zvezo stopili ter uspešne delovali za národ in domovino.

—i.

Iz Trsta. Kar se tiče ljudskih šol v okolici našega mesta, se več ali manj ravna po naši diktaturi, katera jim samovoljno narekuje zakone, po kojih se naši otroci odtujajo svoji národnosti ter vzgajajo v najzagrizlejše nasprotnike lastnega svojega jezika. Borni Slovenec se mora truditi, da se odkoplje do tega, kar mu gre. Družba sv. Cirila in Metoda je videla v kakšni nevarnosti je národnost slovenska ob obalah Adrije, posebno v mestu Trstu, in zatorej obrnila je svoje oko v prvi vrsti na nas osamljene ovčice in nam odprla slovensko otročje zabavišče. Bil je to prvi korak plodnega delovanja. Tržaški rodoljubi, posebno naša podružnica trudili so se na vso moč, da si pridobé tudi osnovno šolo. Niso se strašili neverjetnih zaprek, katere jim je stavljala in še nastavlja mestna občina in najlepše plačilo za vse britkosti, za ves trud, jim je odprtje